

ਸਿੱਖ ਧਰਮ

ਵਿਸ਼ਵਾਸ

ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਹੈ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਸੱਭ ਕੁੱਝ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸਭ ਕੁੱਝ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਸੰਸਥਾਪਕ

ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ੧੦ ਗੁਰੂ ਹੋਏ ਹਨ ਪਹਿਲੇ ਗੁਰੂ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਨ ਸੱਭ ਗੁਰੂਆਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹਨ

ਭਗਤੀ

ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿੱਚ ਭਗਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕੋਈ ਵੀ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿੱਚ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕੋਈ ਵੀ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿੱਚ ਲੰਗਰ ਛੱਕ ਸਕਦਾ ਹੈ ਸਿੱਖ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ੩ ਵਾਰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ

ਝੰਡਾ

ਸਿੱਖ ਝੰਡੇ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿੱਚ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ

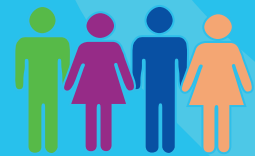
ਵਰਦੀ

ਸਿੱਖ ੫ ਨਿਸ਼ਾਨ ਜਾ ਕਕਾਰ ਪਹਿਣਦੇ ਹਨ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਨੂੰ ਪੱਗ ਜਾ ਦਸਤਾਰ ਨਾਲ ਢੱਕਦੇ ਹਨ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ, ੧੦ ਵੇਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਰਦੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ

ਚਿੰਨ੍ਹ

ਖੰਡਾ, ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਚਿੰਨ੍ਹ ਹੈ ਖੰਡਾ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਤਾਕਤ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਇਹ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਤਾਕਤਵਰ ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਵਿਅਕਤੀ ਰਹਿਣ ਦੀ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਹੈ

ਬਰਾਬਰੀ

ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖ ਬਰਾਬਰ ਹਨ ਸਿੱਖ ਸੱਭ ਤਰਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਸਿੱਖ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਰੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਮਿੱਲ ਸਕਦੇ ਹਨ

ਸੰਸਥਾ

ਸਿੱਖ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਆਪਣੀ ਕਮਾਈ ਵਿੱਚੋਂ ਦਾਨ ਲਈ ਪੈਸੇ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਇਸ ਨੂੰ ਦਸਵੰਧ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਸਿੱਖ ਦੇ 5 ਕਕਾਰ

ਕੇਸ ਅਣਕੱਟੇ ਵਾਲ, ਕੇਸਕੀ/ਦਸਤਾਰ, ਸਿਰ ਢਕਣੀ ਨਾਲ ਢਕੇ ਹੋਣ

ਕੜਾ -

ਲੋਹੇ ਦਾ ਕੜਾ, ਜੋ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ, ਯਾਦ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ

ਕਿਰਪਾਨ -

ਛੋਟੀ ਕਿਰਪਾਨ, ਜੋ ਕਿ ਹਰ ਵੇਲੇ, ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਖੜੇ ਹੋਣ ਲਈ, ਹਰ ਵਕਤ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

ਕੇਸ -

ਅਣਕੱਟੇ ਵਾਲ, ਪੱਗ ਅਤੇ ਕੇਸਕੀ ਜਾ ਸਿਰ ਢਕਣੀ ਨਾਲ ਢਕੇ ਹੋਣ

ਕੰਗਾ -

ਲੱਕੜ ਦਾ ਕੰਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਾਰ ਕੇਸ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਕਛਹਿਰਾ -

ਅੰਡਰਵਿਅਰ ਜੋ ਕਿ ਨਿਮਰਤਾ ਅਤੇ ਸਵੇਸੰਤੋਖ ਨਾਲ ਸ਼ੁੱਧ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਵਾਲੀ ਜਿੰਦਗੀ ਜਿਉਣਾ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ

ਸਿੱਖ ਸਿਰ ਢੱਕਣਾ

ਆਦਮੀ ਅਤੇ ਲੜਕੇ

ਦਸਤਾਰ (ਪੱਗ)

ਦੁਮਾਲਾ (ਪੱਗ)

ਪਟਕਾ

ਰੁਮਾਲ

ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਲੜਕੀਆਂ

ਦਸਤਾਰ (ਪੱਗ)

ਕੇਸਕੀ (ਛੋਟੀ ਪੱਗ)

ਚੁੰਨੀ

ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ

ਇਹ ਪਵਿੱਤਰ ਗ੍ਰੰਥ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਗੁਰੂ ਹਨ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਅੱਗੇ ਸਿਰ ਝੁਕਾਉਂਦੇ ਹਨ ਸਿੱਖ ਆਪਣੇ ਗੁਰੂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਪੂਰੀ ਇੱਜਤ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ

ਚੌਰ ਸਾਹਿਬ

ਚੌਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਝੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਇਹ ਇੱਜਤ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨਤਾ ਦਿਖਾਉਣ ਵਜੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

ਕੀਰਤਨ

ਸਿੱਖ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨ ਲਈ ਗਾਉਂਦੇ ਹਨ ਇਸ ਨੂੰ ਕੀਰਤਨ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਗਾਉਂਦੇ ਹਨ

ਸਾਜ

ਜਦੋਂ ਕੀਰਤਨ ਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਡੁਮ ਵੀ ਵਜਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਬਲਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਬਾਕੀ ਸਾਜ ਜੋ ਦਿਖਾਏ ਹਨ ਉਹ ਬਾਜਾ ਅਤੇ ਤਾਊਸ ਹਨ

ਅੰਮ੍ਰਿਤ

ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸੰਸਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਨਸਾਨ ਸਿੱਖ ਸੱਜਦਾ ਹੈ 5 ਸਿੱਖ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ

ਸਿੱਖਿਆ

‘ਸਿੱਖ’ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ‘ਸਿੱਖਣਾ’ ਗੁਰੂ ਅਧਿਆਪਕ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰਮਤਿ ਦੇ ਕੇ ਸਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ

ਵਿਸ਼ਵ

ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸਿੱਖ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹਨ ਕਈ ਸਿੱਖ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਇਸ ਸਮੇਂ ਕੁੱਝ 2 ਕਰੋੜ 50 ਲੱਖ ਸਿੱਖ ਹਨ

ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ

ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਭਾਸ਼ਾ

ਸਿੱਖ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਗੁਰਮੁਖੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ‘ਗੁਰੂ ਦੁਆਰਾ ਕਹੇ ਸ਼ਬਦ’